

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.3.2014 г.
COM(2014) 174 final

2014/0096 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с
казеинните и казеинатите, предназначени за консумация от човека, и за отмяна на
Директива 83/417/ЕИО на Съвета**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

В Директива 83/417/ЕИО на Съвета се предвижда сближаването на законодателствата на държавите членки относно определени лактопротеини (казеини и казеинати), предназначени за консумация от човека. Предлага се посочената директива да бъде отменена и заменена с нов текст по следните причини: 1) да се приведат предоставените на Комисията правомощия в съответствие с новото разграничение, въведено с Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), 2) да бъдат отчетени другите законодателни актове, приети междувременно, по-специално по отношение на законодателството в областта на храните, 3) да се приведат изискванията по отношение на състава на въпросните продукти в съответствие с приложимия международен стандарт, издаден от Комисията за Кодекс алиментариус.

- 1) В ДФЕС се прави разграничение между делегираното на Комисията правомощие да приема незаконодателни актове от общ характер, които допълват или изменят определени несъществени елементи от законодателен акт, както е посочено в член 290 (делегирани актове), от една страна, и предоставеното на Комисията правомощие да приема актове за изпълнение, когато са необходими еднакви условия, както е посочено в член 291 (актове за изпълнение), от друга страна. Задълбоченият преглед на разпоредбите на Директива 83/417/ЕИО по отношение на новото разграничение между делегирани актове и актове за изпълнение показва необходимостта Комисията да бъде оправомощена да приема делегирани актове, за да изменя, когато е целесъобразно, установените в приложенията технически определения и стандарти за казеини и казеинати за хранителни цели, така че да бъдат отчетени промените в съответните международни стандарти, както и техническият прогрес. Съответното оправомощаване е включено в настоящото предложение.
- 2) В настоящото предложение се отчита настъпилото развитие на паралелното законодателство, по-специално законодателството в областта на храните. Става въпрос по-специално за актуализациите на Директива 2000/13/ЕО¹, Регламент (ЕО) № 178/2002², Регламент (ЕО) № 882/2004³, Регламент (ЕО) № 1332/2008⁴ и Регламент (ЕО) № 1333/2008⁵.

¹ Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните.

² Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

³ Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните.

- 3) Комисията за Кодекс алиментариус прие международен стандарт за казеиновите продукти за хранителни цели⁶. В този стандарт се определят, наред с другото, основните фактори за състава и качеството на казеиновите продукти. За да могат стопанските субекти в хранителната промишленост да се ползват от равнопоставени условия на конкуренция на световния пазар, с настоящото предложение се адаптират определенията в приложенията изисквания по отношение на състава на казеиновите и казеиновите за хранителни цели към приложимите изисквания съгласно гореспоменатия стандарт от Кодекса. Това адаптиране води до две промени — максималното съдържание на влага в казеина за хранителни цели се увеличава от 10 на 12 %, а максималното съдържание на млечни мазнини в киселия казеин за хранителни цели се намалява от 2,25 на 2 %. С тази промяна изискванията по отношение на състава, посочени в предложението, съответстват напълно на международния стандарт.

Предложението няма финансово отражение върху бюджета на ЕС.

Общ контекст

С членове 290 и 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се прави разграничение между два различни вида актове на Комисията:

Член 290 от ДФЕС дава възможност на законодателя да „делегира на Комисията правомощието да приема незаконодателни актове от общ характер, които допълват или изменят определени несъществени елементи от законодателен акт“. Правните актове, които са приети от Комисията по този начин, в използваната от Договора терминология се наричат „делегирани актове“ (член 290, параграф 3).

Член 291 от ДФЕС дава възможност на държавите членки да „предприемат всички необходими мерки по вътрешното право за прилагане на правно обвързващите актове на Съюза“. Тези актове предоставят изпълнителни правомощия на Комисията, когато са необходими еднакви условия за изпълнението им. Правните актове, които са приети от Комисията по този начин, в използваната от Договора терминология се наричат „актове за изпълнение“ (член 291, параграф 4).

След приемането на първоначалната Директива през 1983 г., бяха приети редица правни актове на законодателството в областта на храните. Тези актове трябва да бъдат взети предвид.

Производството на казеин и казеинати от мляко бе предмет на вътрешна схема за субсидии, прилагана от Съюза до 2006 г. Оттогава тази схема за субсидии престана да се прилага и беше окончателно отменена с постигнатото през 2013 г. политическо споразумение относно реформираната единна обща организация на пазара на селскостопански продукти. Следователно вече не е

⁴ Регламент (ЕО) № 1332/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно ензимите в храните и за изменение на Директива 83/417/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета, Директива 2000/13/ЕО, Директива 2001/112/ЕО на Съвета и Регламент (ЕО) № 258/97.

⁵ Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните.

⁶ Стандарт 290-1995 от Кодекса.

обосновано съществуването на специални разпоредби, различаващи се от международните стандарти. В резултат на това с предложението се адаптират изискванията по отношение на състава на казеиновите продукти към съответния стандарт от Кодекса.

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Членове 290 и 291 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Директива 2000/13/ЕО, Регламент (ЕО) № 178/2002, Регламент (ЕО) № 882/2004, Регламент (ЕО) № 1332/2008 и Регламент (ЕО) № 1333/2008.

Стандарт 290-1995 от Кодекса.

Съгласуваност с другите политики и цели на Съюза

Предложението е съгласувано с новата класификация на правомощията, предоставени на Комисията по силата на ДФЕС, със съответните правни актове на законодателството в областта на храните и с международния стандарт за казеинови продукти, издаден от Комисията за Кодекс алиментариус.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултации със заинтересованите страни

Не е необходима консултация със заинтересованите страни, тъй като предложението се отнася предимно до междуинституционални въпроси и не променя същността на Директива 83/417/ЕИО, която функционира добре от десетилетия. Предложението дава възможност и за по-добро интегриране на правилата относно казеините и казеинатите в по-широката правна рамка на законодателството в областта на храните, което носи предимства от гледна точка на яснотата и опростяването. Рационализирани са също и правилата относно предоставянето на информация между предприятията.

Допълнителното привеждане в съответствие с международния стандарт бе обсъдено с представители на отрасъла, които приветстват предлаганата промяна.

Събиране и използване на експертни становища

По същите причини не са необходими и външни експертни становища.

Оценка на въздействието

По същите причини не е необходима и оценка на въздействието.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Обобщение на предлаганите мерки

С предложението 1) се установява необходимостта да бъде предоставено на Комисията делегирано правомощие за целите на приемането на изменения на приложения I и II и се установява съответната процедура за приемането на тези актове в новия правен контекст, определен от влизането в сила на членове 290 и 291 от ДФЕС, 2) се адаптират съществуващите разпоредби към настъпилото развитие на законодателството, по-специално законодателството в областта на

храните, 3) се адаптират, където е целесъобразно, изискванията по отношение на състава на казеините за хранителни цели към съответния стандарт от Кодекса.

Правно основание

Член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Принцип на субсидиарност

Предложението попада в рамките на споделената компетентност между ЕС и държавите членки и е в съответствие с принципа на субсидиарност.

Принцип на пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност.

Избор на инструменти

Формата на първоначалния акт (директива) не се променя. Предложението има за цел да оформи оправомощаването на Комисията в новия правен контекст, създаден от Договора от Лисабон. В предложението се отчита също така настъпилото развитие на законодателството през последните години, както и съществуващите актуализирани международни стандарти.

Освен това в предложението се взема предвид необходимостта държавите членки да имат известна свобода на действие, за да приспособят транспонирането към националната правна и административна среда, по-специално във връзка с евентуалното приемане на национални мерки по въпроси, които не са изрично хармонизирани с предложението.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с казеините и казеинатите, предназначени за консумация от човека, и за отмяна на Директива 83/417/ЕИО на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В Директива 83/417/ЕИО на Съвета² се предвижда сближаването на законодателствата на държавите членки относно определени лактопротеини (казеини и казеинати), предназначени за консумация от човека. След влизането в сила на посочената директива настъпиха някои промени, по-специално разработването на всеобхватна правна рамка на законодателството в областта на храните и приемането от Комисията за Кодекс алиментариус на международен стандарт³ за казеинови продукти за хранителни цели, и тези промени трябва да бъдат взети под внимание.
- (2) С Директива 83/417/ЕИО се предоставят правомощия на Комисията с цел изпълнение на някои от разпоредбите на директивата. С влизането в сила на Договора от Лисабон е необходимо тези правомощия да бъдат приведени в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Договора).
- (3) Поради това, за по-голяма яснота, Директива 83/417/ЕИО следва да бъде отменена и заменена с нова директива.
- (4) Като се има предвид, че Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁴ съдържа общи, хоризонтални и единни правила на Съюза относно

¹ ОВ С , г., стр. .

² Директива 83/417/ЕИО на Съвета от 25 юли 1983 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно определени лактопротеини (казеини и казеинати), предназначени за консумация от човека (ОВ L 237, 26.8.1983 г., стр. 25).

³ Стандарт 290-1995 <http://www.codexalimentarius.org/standards/en/>

⁴ Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1).

методите за вземане на проби и анализ на храните, свързаните с това разпоредби на Директива 83/417/ЕИО вече не са необходими.

- (5) Като се има предвид, че Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁵ съдържа общи, хоризонтални и единни правила на Съюза относно приемането на спешни мерки за храни и фуражи, свързаните с това разпоредби на Директива 83/417/ЕИО вече не са необходими.
- (6) Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶ не се прилага към отношенията между предприятията. Тъй като обхванатите от настоящата директива продукти не са предназначени за продажба на крайния потребител, а само от предприятие на предприятие с цел приготвяне на хранителни продукти, целесъобразно е специалните правила, които вече са включени в Директива 83/417/ЕИО, да бъдат запазени, адаптирани към съществуващата правна рамка и опростени. С тези правила се уточнява информацията, която следва да се предоставя по отношение на тези продукти, за да могат стопанските субекти в хранителната промишленост от една страна да се възползват от информацията, която им е необходима за етиктирането на крайните продукти, например когато става въпрос за алергени, а от друга страна да се избегне възможността тези продукти да бъдат объркани с подобни продукти, които не са предназначени за консумация от човека.
- (7) В Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁷ се дава определение на „спомагателни вещества“, които са наречени „технологични съставки“ в Директива 83/417/ЕИО. Следователно в настоящата директива следва да се използва терминът „спомагателни вещества“ вместо „технологични съставки“.
- (8) Другите термини и позовавания, използвани в приложенията към Директива 83/417/ЕИО, следва да бъдат адаптирани, така че да бъдат отчетени термините и позоваванията, използвани в Регламент (ЕО) № 1333/2008 и Регламент (ЕО) № 1332/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁸.
- (9) В приложение I към Директива 83/417/ЕИО максималното съдържание на влага в казеините за хранителни цели е определено на 10 %, а максималното съдържание на млечни мазнини в киселия казеин за хранителни цели — на 2,25 %. Като се има предвид, че в международния стандарт 290–1995, установен от Комисията за Кодекс алиментариус, тези параметри са определени съответно на 12 % и 2 %, съответстващите параметри следва да бъдат определени в съответствие с международния стандарт, така че да се избегне нарушаване на търговията.

⁵ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1).

⁶ Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етиктирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

⁷ Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16).

⁸ Регламент (ЕО) № 1332/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно ензимите в храните и за изменение на Директива 83/417/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета, Директива 2000/13/ЕО, Директива 2001/112/ЕО на Съвета и Регламент (ЕО) № 258/97 (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 7).

- (10) С цел бързо да се адаптират или актуализират съдържащите се в приложенията технически елементи, така че да бъдат отчетени промените в съответните международни стандарти или техническият прогрес, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора във връзка с установените в приложения I и II стандарти, приложими за казеините за хранителни цели и казеинатите за хранителни цели.
- (11) От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.
- (12) Държавите членки следва да имат известна свобода на действие, за да приемат национални мерки по въпроси, които не са изрично хармонизирани с настоящата директива, с цел приспособяване към националната правна и административна среда. В такива случаи държавите членки следва да уведомят Комисията относно приетите от тях национални мерки в съответствие с процедурата, определена в Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁹,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Настоящата директива се прилага по отношение на казеини и казеинати, които са предназначени за консумация от човека, както и техните смеси.

Член 2

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „казеини“ означава основната белтъчна съставка в млякото, промита и изсушена, неразтворима във вода и получена от обезмаслено мляко чрез утаяване:
- i) чрез прибавяне на киселина, или
 - ii) чрез микробно подкиселяване, или
 - iii) чрез използване на сирище, или
 - iv) чрез използване на други ензими за коагулиране на млякото,
- и подложена на топлинна обработка, водеща до отрицателна фосфатазна активност, без да се засяга възможността за предварително извършване на йонообменни процеси и процеси на концентрация;
- б) „казеинати“ означава продукти, получени чрез изсушаване на казеини, третиран с неутрализиращи агенти, и подложени на топлинна обработка, водеща до отрицателна фосфатазна активност;
- в) „обезмаслено мляко“ означава мляко, към което няма добавки и от чийто състав е намалено само количеството мазнини;

⁹ Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти (ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37).

- г) „кисел казеин за хранителни цели“ означава казеин, предназначен за консумация от човека, получен чрез утаяване с помощта на спомагателните вещества и бактериалните култури, изброени в приложение I, раздел I, буква г), който отговаря на стандартите, определени в раздел I от същото приложение;
- д) „сирищен казеин за хранителни цели“ означава казеин, предназначен за консумация от човека, получен чрез утаяване с помощта на спомагателните вещества, изброени в приложение I, раздел II, буква г), който отговаря на стандартите, определени в раздел II от същото приложение;
- е) „казеинати за хранителни цели“ означава казеинати, получени от казеини за хранителни цели с помощта на неутрализиращи агенти с подходящо за хранителни цели качество, изброени в приложение II, буква г), които отговарят на стандартите, определени в същото приложение.

Член 3

Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че:

- а) продуктите, определени в член 2, се предлагат на пазара само ако съответстват на правилата и стандартите, предвидени в настоящата директива и в приложения I и II към нея, и
- б) продуктите, които не отговарят на стандартите, определени в приложения I и II, не се използват за приготвянето на храни и се назовават и етикетират по начин, който да не подвежда купувача относно характера, качеството или употребата им.

Член 4

Названията, предвидени в член 2, букви г), д) и е), се запазват за описаните в определенията продукти и се използват за търговски цели за обозначаване на посочените продукти.

Член 5

1. Задължителните данни, които трябва да са отбелязани върху опаковките, контейнерите или етикетите на определените в член 2 продукти, трябва да се виждат ясно, да са четливи и изписани с незаличими букви, и са следните:
 - а) названието, запазено за посочените продукти съгласно член 4, като за казеинатите се посочват и съответният катион или катиони;
 - б) в случай на продукти, предлагани на пазара като смеси:
 - i) думите „смес от...“, следвани от названията на различните продукти, съставляващи сместа, подредени по тегло в низходящ ред,
 - ii) посочване на катиона или катионите в случай на казеинат или казеинати,
 - iii) съдържанието на протеини в случай на смеси, съдържащи казеинати;
 - в) нетното количество, изразено в килограми или грамове;
 - г) името или търговското наименование и адреса на стопанския субект, под чието име или търговско наименование се предлага на пазара храната,

или, ако стопанският субект не е установен в Съюза, вносителят на пазара на Съюза;

- д) в случай на продукти, внесени от трети държави — името на държавата на произход;
 - е) идентификация на партидата или дата на производство.
2. Държавите членки забраняват да се предлагат на пазара на тяхна територия продуктите, определени в член 2, букви г), д) и е), ако посочените в параграф 1 данни не са обявени на език, който е лесно разбираем за купувачите от държавите членки, в които се предлагат на пазара тези продукти, освен ако тази информация се предоставя с други средства; тази разпоредба не изключва възможността за обявяване на въпросните данни на няколко езика.
 3. Данните, посочени в параграф 1, буква б), подточка iii) и параграф 1, букви в), г), и д), могат да се обявяват само в придружаващата документация.

Член 6

1. Държавите членки могат да приемат национални мерки по въпроси, които не са изрично хармонизирани с настоящата директива, при условие че те не забраняват, не възпрепятстват и не ограничават свободното движение на стоки, които отговарят на изискванията на настоящата директива.
2. Държавите членки незабавно съобщават на Комисията всички такива национални мерки в съответствие с процедурата, предвидена в Директива 98/34/ЕО.

Член 7

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 8 във връзка с измененията на приложения I и II, за да бъдат отчетени промените в съответните международни стандарти, както и техническият прогрес.

Член 8

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от (...). **(Датата на влизане в сила на настоящия акт да се попълни от Службата за публикации).**
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 7, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 7, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца от датата на нотифициране на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 9

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от 31 март 2015 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 10

Директива 83/417/ЕИО се отменя.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 11

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател